

IV

(Informacije)

SVET

INFORMACIJE INSTITUCIJ IN ORGANOV EVROPSKE UNIJE

Sklepi sveta z dne 12. maja 2009 o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju („ET 2020“)

(2009/C 119/02)

SVET EVROPSKE UNIJE

OPOZARJA,

da je Evropski svet marca 2002 v Barceloni potrdil delovni program Izobraževanje in usposabljanje 2010, s katerim je bil – v okviru lizbonske strategije – prvič vzpostavljen trden okvir za evropsko sodelovanje na področju izobraževanja in usposabljanja, ki temelji na skupnih ciljih in v prvi vrsti podpira izboljšanje nacionalnih sistemov izobraževanja in usposabljanja s pomočjo razvoja dopolnilnih instrumentov na ravni EU, vzajemnega učenja in izmenjave dobre prakse prek odprte metode koordinacije;

in PRIZNAVA,

da je bil na podlagi sodelovanja v okviru omenjenega delovnega programa, tudi kopenhagenskega procesa in pobud v okviru bolonjskega procesa, dosežen znaten napredek (zlasti pri podpori nacionalnim reformam vseživljenjskega učenja, posodobitvi visokošolskega izobraževanja ter razvoju skupnih evropskih instrumentov za spodbujanje kakovosti, preglednosti ter mobilnosti), da pa za Evropo še vedno obstajajo precejšnji izzivi, če želi doseči svoj cilj in postati najbolj konkurenčno in dinamično, na znanju temelječe gospodarstvo na svetu, ter

POUDARJA:

1. Izobraževanje in usposabljanje imata ključno vlogo pri reševanju socialno-ekonomskih, demografskih, okoljskih in tehnoloških izzivov, s katerimi se soočajo Evropa in njeni državljani danes in s katerimi se bodo morali soočiti tudi v naslednjih letih.
2. Poleg spodbujanja osebnega razvoja, socialne kohezije in aktivnega državljanstva so učinkovite naložbe v človeški

kapital prek sistemov izobraževanja in usposabljanja bistveni del evropske strategije za zagotavljanje visoke ravni trajnostnih, na znanju temelječih delovnih mest in rasti, ki so v jedru lizbonske strategije.

PRIZNAVA, da:

1. ob spoštovanju evropske raznolikosti in edinstvenih priložnosti, ki jih ta prinaša, pa tudi doslednem spoštovanju odgovornosti, ki jo imajo države članice za svoje izobraževalne sisteme, bi lahko na podlagi napredka, doseženega z delovnim programom „Izobraževanje in usposabljanje 2010“, posodobljeni strateški okvir za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju še dodatno okrepil učinkovitost takšnega sodelovanja ter sistemom držav članic za izobraževanje in usposabljanje do leta 2020 zagotavljal stalne koristi in podporo.
2. Izobraževanje in usposabljanje sta precej prispevala k uresničevanju dolgoročnih ciljev lizbonske strategije za rast in delovna mesta. Ta proces se bo verjetno razvijal tudi v prihodnosti, zato bi si bilo treba še naprej prizadevati, da izobraževanje in usposabljanje ostaneta čvrsto zasidrana v širši strategiji. Bistveno je tudi, da bi okvir za evropsko sodelovanje ostal dovolj prožen za trenutne in prihodnje izzive, tudi tiste, ki se bodo pojavili v povezavi z novimi strategijami po letu 2010.

SE Z ZANIMANJEM SEZNANJA S

sporočilom Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom *Posodobljen strateški okvir za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju* ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Dok. 17535/08 + ADD 1 + ADD 2.

SE STRINJA, da:

1. bi moral biti do leta 2020 glavni cilj evropskega sodelovanja podpora nadaljnjemu razvoju sistemov izobraževanja in usposabljanja v državah članicah, ki naj bi zagotovili:

(a) osebni, socialni in poklicni razvoj vseh državljanov;

(b) trajnostno gospodarsko blaginjo in zaposljivost ob spodbujanju demokratičnih vrednot, socialne kohezije, aktivnega državljanstva in medkulturnega dialoga.

2. Takšne cilje bi bilo treba gledati v svetovni perspektivi. Države članice priznavajo, da je odprtost vsemu svetu pomemben predpogoj za globalni razvoj in blaginjo, kar bo z zagotavljanjem odličnih in privlačnih priložnosti za izobraževanje, usposabljanje in raziskave Evropski uniji pomagalo pri uresničevanju cilja, da postane vodilno, na znanju temelječe gospodarstvo na svetu.

3. Evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju do leta 2020 bi bilo treba vzpostaviti znotraj strateškega okvira, ki bi sisteme izobraževanja in usposabljanja v celoti vključil v perspektivo vseživljenjskega učenja. Vseživljenjsko učenje bi dejansko moralo obveljati za temeljno načelo, ki podpira celoten okvir, v katerega so vključene vse oblike učenja (formalno, neformalno in priložnostno) na vseh stopnjah: od izobraževanja v zgodnjem otroštvu in šol do visokošolskega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter izobraževanja odraslih.

V okviru bi bilo treba obravnavati predvsem naslednje štiri strateške cilje (ki so podrobno opisani v nadaljevanju):

1. uresničevanje načela vseživljenjskega učenja in mobilnosti;

2. izboljšanje kakovosti in učinkovitosti izobraževanja in usposabljanja;

3. spodbujanje pravičnosti, socialne kohezije in aktivnega državljanstva;

4. krepitev ustvarjalnosti in inovativnosti, vključno s podjetništvom, na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja.

4. Redno spremljanje napredka pri doseganju zastavljenega cilja bistveno prispeva k oblikovanju politike, ki temelji na dokazih. Naštete strateške cilje bi morali zato v obdobju 2010–2020 spremljati kazalniki in referenčne ravni povprečne evropske uspešnosti (v nadaljevanju: evropska

merila), kakor so navedene v prilogi I k temu dokumentu; na podlagi obstoječih meril bodo v pomoč pri merjenju splošnega napredka na evropski ravni ter prikazovanju dosežnega.

— **Strateški cilj 1: Uresničevanje načela vseživljenjskega učenja in mobilnosti**

Izzivi, ki jih predstavljajo demografske spremembe, in stalna potreba po posodabljanju in razvoju znanja in spretnosti zaradi spreminjajočih se gospodarskih in socialnih razmer zahtevajo vseživljenjski pristop k učenju ter sisteme izobraževanja in usposabljanja, ki so bolj odzivni na spremembe in bolj odprti za širši svet. Medtem ko se za prihodnje izzive lahko razvijajo nove pobude na področju vseživljenjskega učenja, pa je še vedno potreben dodaten napredek pri trenutnih pobudah, zlasti pri izvajanju skladnih in celovitih strategij vseživljenjskega učenja. Prizadevati si je treba zlasti za razvoj nacionalnih ogrodij kvalifikacij, ki temeljijo na ustreznih učnih izidih in so povezani z evropskim ogrodjem kvalifikacij, za uvedbo prožnejših učnih poti, vključno z boljšim prehajanjem med različnimi sektorji izobraževanja in usposabljanja, večjo odprtost za neformalno in priložnostno učenje ter boljšo preglednost in priznavanje učnih izidov. Potrebna so tudi nadaljnja prizadevanja za spodbujanje izobraževanja odraslih, izboljšanje kakovosti sistemov za svetovanje in zagotovitev, da bo učenje na splošno postalo privlačnejše – tudi s pomočjo razvoja novih oblik učenja in uporabo novih tehnologij za poučevanje in učenje.

Mobilnost učencev, učiteljev in vodij usposabljanj za učitelje bi bilo treba kot bistven element vseživljenjskega učenja ter pomembno sredstvo za večjo zaposljivost in prilagodljivost ljudi postopno razširiti, da bi usposabljanje v tujini, tako v Evropi kot po svetu, postalo pravilo in ne izjema. Pri tem bi bilo treba upoštevati načela iz Evropske listine kakovosti za mobilnost. Za to pa bodo potrebna okrepljena prizadevanja vseh vključenih strani, na primer pri zagotavljanju ustreznega financiranja.

— **Strateški cilj 2: Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti izobraževanja in usposabljanja**

Za evropski uspeh in večjo zaposljivost so ključnega pomena učinkoviti in pravični visokokakovostni sistemi izobraževanja in usposabljanja. Najpomembnejši izziv je zagotoviti pridobitev ključnih kompetenc za vse ter hkrati razvijati odličnost in privlačnost izobraževanja in usposabljanja na vseh stopnjah, kar bo Evropi omogočilo, da obdrži pomembno vlogo v svetu. Da bi to dosegli na trajnostni podlagi, je treba več pozornosti nameniti dvigu ravni osnovnega znanja in spretnosti, kot sta pismenost in računanje, povečanju privlačnosti matematičnih, naravoslovnih in tehnoloških vsebin ter krepitevi jezikovnih kompetenc. Hkrati je treba zagotoviti kakovostno poučevanje, ustrezno začetno izobraževanje učiteljev, nenehno poklicno izpopolnjevanje za učitelje in vodje usposabljanj ter poskrbeti, da bo učiteljski poklic postal privlačna poklicna izbira. Pomembno je tudi izboljšati upravljanje

in vodstvo izobraževalnih ustanov in ustanov za usposabljanje ter razviti učinkovite sisteme zagotavljanja kakovosti. Visoko kakovost bo mogoče doseči le z učinkovito in trajnostno uporabo virov, tako javnih kot zasebnih, ter s spodbujanjem z dokazi podprte politike in prakse v izobraževanju in usposabljanju.

— **Strateški cilj 3: Spodbujanje pravičnosti, socialne kohezije in aktivnega državljanstva**

Politika izobraževanja in usposabljanja bi morala vsem državljanom ne glede na njihove osebne, socialne ali gospodarske razmere omogočiti vseživljenjsko pridobivanje, posodabljanje in razvoj znanj in spretnosti, pomembnih za specifična delovna mesta, pa tudi ključnih kompetenc, potrebnih za njihovo zaposljivost ter pospeševanje nadaljnega učenja, aktivnega državljanstva in medkulturnega dialoga. Izobrazbeno prikrajšanost bi bilo treba odpraviti s kakovostnim izobraževanjem že v zgodnjem otroštvu in usmerjeno pomočjo ter spodbujanjem vključujočega izobraževanja. Sistemi izobraževanja in usposabljanja naj bi zagotovili, da vsi učenci, tudi tisti iz okolja z omejenimi možnostmi, tisti s posebnimi potrebami in migranti, dokončajo izobraževanje, po potrebi tudi v okviru „druge priložnosti za izobraževanje“ in s pomočjo posamezniku prilagojenega učenja. Izobraževanje bi moralo spodbujati medkulturne kompetence, demokratične vrednote ter spoštovanje temeljnih pravic in okolja, obenem pa bi se moralo boriti proti vsem oblikam diskriminacije ter vse mlade usposobiti za pozitivne odnose z vrstniki iz različnih okolij.

— **Strateški cilj 4: Krepitev ustvarjalnosti in inovativnosti, vključno s podjetništvom, na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja**

Ustvarjalnost je poleg tega, da prispeva k osebnosti izpopolnitvi, tudi glavni vir inovativnosti, ki velja za enega od ključnih gonil trajnostnega gospodarskega razvoja. Ustvarjalnost in inovativnost sta ključni za razvoj podjetij in sposobnost Evrope, da konkurira v mednarodnem merilu. Prvi izziv je spodbuditi vse državljane, da bodo pridobili prečne ključne kompetence, na primer digitalno pismenost, učenje učenja, samoiniciativnost, podjetništvo in kulturno zavest. Drugi izziv je zagotoviti celovito delovanje trikotnika znanja, ki povezuje izobraževanje, raziskave in inovacije. Partnerstvo med podjetniško sfero ter različnimi ravnmi in sektorji izobraževanja, usposabljanja in raziskav lahko pripomore k boljši osredotočenosti na znanje in spretnosti ter kompetence, potrebne na trgu dela, ter na pospeševanje inovativnosti in podjetništva v vseh oblikah učenja. Spodbujati bi bilo treba širše skupnosti učenja, v katerih bi sodelovali predstavniki civilne družbe in drugih zainteresiranih strani, da bi se ustvarili ugodni pogoji za ustvarjalnost in boljšo usklajenost poklicnih in družbenih potreb, pa tudi dobro počutje posameznikov.

prispevek k nacionalnim reformam upoštevati naslednja načela:

(a) pri evropskem sodelovanju v izobraževanju in usposabljanju bi bilo treba upoštevati perspektivo vseživljenjskega učenja in uporabljati odprto metodo koordinacije ter razvijati sinergije med različnimi sektorji izobraževanja in usposabljanja. Ob popolnem spoštovanju odgovornosti držav članic za njihove izobraževalne sisteme in neobvezne narave evropskega sodelovanja v izobraževanju in usposabljanju, bi bilo treba odprto metodo koordinacije utemeljiti na:

- navedenih štirih strateških ciljih za evropsko izobraževanje;
- skupnih referenčnih orodjih in pristopih;
- vzajemnem učenju in izmenjavi dobre prakse, vključno z razširjanjem rezultatov;
- rednem spremljanju in poročanju;
- ugotovitvah in podatkih, pridobljenih od vseh ustreznih evropskih agencij ⁽¹⁾, evropskih mrež in mednarodnih organizacij ⁽²⁾;
- celovitem izkoristku možnosti v okviru programov Skupnosti, zlasti na področju vseživljenjskega učenja.

(b) Evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju bi moralo biti ustrezno in konkretno. Dajati bi moralo jasne in vidne rezultate, ki bi jih bilo treba redno in strukturirano predstavljati, pregledovati in razširjati ter tako ustvariti podlago za nenehno ocenjevanje in razvoj.

(c) Kopenhagenski proces na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja je pomemben vidik evropskega sodelovanja v okviru odprte metode koordinacije. Cilji in prednostne naloge iz tega procesa bi morali prispevati k doseganju ciljev iz tega okvira.

SE NADALJE STRINJA, da

1. bi bilo treba v obdobju do leta 2020 pri prizadevanjih za uresničitev navedenih strateških ciljev in s tem za dejanski

⁽¹⁾ Zlasti Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja in Evropska fundacija za usposabljanje.

⁽²⁾ Kadar je v tem besedilu naveden ali mišljen OECD, se razume, da je treba zagotoviti, da imajo vse države članice pravico sodelovati pri delu te organizacije.

- (d) Da bi podprli prizadevanja držav članic za posodobitev visokošolskega izobraževanja in razvoj evropskega visokošolskega prostora, bi si bilo treba prizadevati tudi za močno sinergijo z bolonjskim procesom, zlasti pri zagotavljanju kakovosti, priznavanju, mobilnosti in instrumentih za zagotavljanje preglednosti.
- (e) Kjer je to ustrezno, bi si morali prizadevati za medsektorsko sodelovanje med pobudami EU na področju izobraževanja in usposabljanja ter pobudami na sorodnih področjih politike, zlasti na področjih zaposlovanja, podjetništva, socialne politike, mladinske politike in kulture. Predvsem pri trikotniku znanja bi morali posebno pozornost posvetiti sinergijam med izobraževanjem, raziskavami in inovativnostjo, pa tudi dopolnjevanju s cilji evropskega raziskovalnega prostora.
- (f) Dobro sodelovanje z uporabo novih in preglednih načinov mreženja ni potrebno le med ustreznimi institucijami EU, temveč tudi z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi, ki lahko veliko prispevajo k razvoju, izvajanju in ocenjevanju politik.
- (g) Okrepiti bi bilo treba politični dialog s tretjimi državami ter sodelovanje z mednarodnimi organizacijami, s čimer bi zagotovili vir svežih zamisli in omogočili primerjavo.
- (h) Če je ustrezno, se lahko finančna sredstva iz evropskih strukturnih skladov uporabijo za izboljšanje sistemov izobraževanja in usposabljanja v skladu s splošnimi strateškimi cilji in prednostnimi nalogami držav članic.
2. Uspešnost odprte metode koordinacije v izobraževanju in usposabljanju je odvisna od politične zavezanosti držav članic in učinkovitih delovnih metod na evropski ravni. S tega vidika in zaradi večje prožnosti bi bilo treba delovne metode, uporabljene v okviru evropskega sodelovanja, utemeljiti na:
- (a) delovnih obdobjih: obdobje do leta 2020 bo razdeljeno na več obdobji, od katerih bo prvo zajemalo tri leta od 2009 do 2011;
- (b) prednostnih področjih: Svet bo za vsako obdobje na podlagi predloga Komisije sprejel več prednostnih področij za evropsko sodelovanje na podlagi strateških ciljev. Evropska prednostna področja bodo oblikovana tako, da bodo omogočala široko zasnovano sodelovanje vseh držav članic ali tesnejše sodelovanje manjšega števila držav članic, odvisno od nacionalnih prednostnih nalog. Prednostna področja prvega obdobja iz tega novega okvira so v prilogi II;
- (c) vzajemnem učenju: evropsko sodelovanje na omenjenih prednostnih področjih se lahko izvaja z dejavnostmi vzajemnega učenja, konferencami in seminarji, forumi na visoki ravni ali skupinami strokovnjakov, okroglimi mizami, študijami in analizami ter s spletnim sodelovanjem, če je ustrezno pa tudi z vključevanjem ustreznih zainteresiranih strani. Vse te pobude bi bilo treba razviti na podlagi jasnih zadolžitev, časovnih razporedov in načrtovanih rezultatov, ki jih predlaga Komisija v sodelovanju z državami članicami (glej tudi odstavek (f) v nadaljevanju);
- (d) razširjanju rezultatov: zaradi boljše prepoznavnosti in večje učinkovitosti na nacionalni in evropski ravni bodo z rezultati sodelovanja na široko seznanjene vse zainteresirane strani, po potrebi pa jih bodo obravnavali tudi generalni direktorji ali ministri;
- (e) poročilu o delu: na koncu vsakega obdobja – v primeru prvega obdobja iz novega okvira pa ne prej kot na začetku leta 2012 – bi bilo treba pripraviti skupnost poročilo Sveta in Komisije. V njem bo ocenjen splošni napredek pri doseganju ciljev v tem okviru v zadnjem obdobju in/ali na posebnem tematskem področju, ki bi ga Komisija določila v posvetovanju z državami članicami (glej tudi odstavek (f) v nadaljevanju). Skupna poročila bi morala temeljiti na nacionalnih poročilih držav članic ter na obstoječih informacijah in statističnih podatkih. Pripravljena so lahko tako, da vsebujejo tudi analize različnih dejanskih stanj v posameznih državah članicah ob njihovem polnem soglasju. Služiti bi morala tudi kot podlaga za določitev novih sklopov prednostnih področij za prihajajoče obdobje.
- (f) spremljanju procesa: države članice in Komisija bodo tesno sodelovale pri usmerjanju, izvajanju ter ocenjevanju procesa in njegovih rezultatov ter tako spodbujale doseganje rezultatov z odprto metodo koordinacije ter prevzemanje odgovornosti za metodo na nacionalni in evropski ravni.
3. Če pride do novih večjih premikov v Evropi, zlasti odločitev o strategiji EU za rast in delovna mesta po letu 2010, lahko Svet revidira in po potrebi spremeni strateški okvir ter merila in delovne metode.
- V SKLADU S TEM POZIVA DRŽAVE ČLANICE, naj
1. ob podpori Komisije in uporabi odprte metode koordinacije, kot je opisana v teh sklepih, sodelujejo pri krepitvi evropskega sodelovanja v izobraževanju in usposabljanju do leta 2020 na podlagi opisanih štirih strateških ciljev, načel in delovnih metod, pa tudi na podlagi prednostnih področij, dogovorjenih za vsako obdobje (prednostna področja za prvo obdobje 2009–2011 so opisana v prilogi II);

2. razmislijo o sprejetju ukrepov na nacionalni ravni v skladu z nacionalnimi prednostnimi področji, s katerimi naj bi dosegli cilje iz strateškega okvira in prispevali k skupnemu izpolnjevanju evropskih meril, opredeljenih v prilogi I. Razmislijo naj tudi o tem, ali bi lahko pri oblikovanju nacionalnih politik o izobraževanju in usposabljanju navdih dobili pri vzajemnem učenju na evropski ravni.

POZIVA KOMISIJO, naj

1. v obdobju do leta 2020 sodeluje z državami članicami in jih podpira pri sodelovanju v tem okviru na podlagi opisanih štirih strateških ciljev, načel in delovnih metod ter meril in dogovorjenih prednostnih področij, opisanih v prilogi I oziroma II;
2. preuči, zlasti v skupnih poročilih o napredku, koliko so bili cilji tega okvira izpolnjeni. Poleg tega naj leta 2010 oceni

napredek pri doseganju meril, sprejetih na podlagi delovnega programa „Izobraževanje in usposabljanje 2010“;

3. pripravi predloge mogočih meril na področju mobilnosti, zaposljivosti in učenja jezikov, kot so prikazana v prilogi I;
4. sodeluje z državami članicami, da bi ugotovile, kako bi se izboljšali obstoječi kazalniki, tudi tisti o osebah, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje, ter naj poroča Svetu do konca leta 2010 o tem, koliko se lahko prilagodi usklajeni okvir kazalnikov in meril, ki ga je Svet sprejel maja 2007 ⁽¹⁾, da bi zagotovili njegovo skladnost s strateškimi cilji iz tega okvira. Pri tem bi bilo treba posebno pozornost nameniti ustvarjalnosti, inovativnosti in podjetnosti.

⁽¹⁾ Sklepi Sveta z dne 25. maja 2007 o skladnem okviru kazalnikov in meril za spremljanje napredka pri doseganju lizbonskih ciljev v izobraževanju in usposabljanju (UL C 311, 21.12.2007, str. 13–15).

PRILOGA I

REFERENČNE RAVNI POVPREČNE EVROPSKE USPEŠNOSTI

(„Evropska merila“)

Vrsta referenčnih ravni povprečne evropske uspešnosti („evropska merila“) bi morala kot način za spremljanje napredka in opredelitev izzivov, pa tudi kot prispevek k oblikovanju politike, ki temelji na dokazih, podpirati strateške cilje, opredeljene v navedenih sklepih za obdobje 2010–2020.

Ta merila temeljijo na obstoječih merilih⁽¹⁾, ki so bila sprejeta na podlagi delovnega programa „Izobraževanje in usposabljanje 2010“. Podlaga zanje bi morali biti izključno primerljivi podatki, s čimer bi upoštevali, da je stanje v državah članicah različno. Ne bi jih smeli šteti za konkretne cilje, ki bi jih posamezne države morale doseči do leta 2020. Namesto tega naj države članice na podlagi nacionalnih prednostnih področij in ob upoštevanju spreminjajočih se gospodarskih razmer razmislijo, kako in koliko lahko z nacionalnimi ukrepi prispevajo k skupnemu doseganju evropskih meril.

Na tej podlagi se države članice strinjajo s temi petimi merili:

Udeležba odraslih v vseživljenjskem učenju

Za večjo udeležbo odraslih, zlasti nizkokvalificiranih, v vseživljenjskem učenju:

- do leta 2020 naj bi bilo povprečno vsaj 15 % odraslih udeleženih v vseživljenjskem učenju⁽²⁾.

Posamezniki s slabimi rezultati pri osnovnih spretnostih

Za zagotovitev, da bodo vsi učenci dobili ustrezno raven osnovnih spretnosti, zlasti pri branju, matematiki in naravoslovju:

- do leta 2020 naj bi bil delež petnajstletnikov s slabimi rezultati pri branju, matematiki in naravoslovju⁽³⁾ pod 15 %.

Diplome v terciarnem izobraževanju

Zaradi vedno večjega povpraševanja po visokošolskih diplomah in ob hkratnem priznavanju, da je poklicno izobraževanje in usposabljanje enako pomembno:

- Do leta 2020 naj bi imelo vsaj 40 % ljudi med tridesetim in štiriintridesetim letom terciarno izobrazbo⁽⁴⁾.

Osebe, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje

Kot prispevek k zagotavljanju, da kar največ učencev dokonča izobraževanje in usposabljanje:

- do leta 2020 naj bi bil delež oseb, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje⁽⁵⁾, pod 10 %.

Izobraževanje v zgodnjem otroštvu

Za večjo udeležbo v izobraževanju v zgodnjem otroštvu, ki je temelj za poznejši uspeh v izobraževanju, zlasti za osebe iz okolja z omejenimi možnostmi:

- do leta 2020 naj bi bilo vsaj 95 % otrok med četrtnim letom starosti in starostjo, ko se začne obvezna osnovna šola, udeleženih v izobraževanju v zgodnjem otroštvu.

⁽¹⁾ Sklepi sveta z dne 5. in 6. maja 2003 o referenčnih ravneh povprečne evropske uspešnosti v izobraževanju in usposabljanju (merila) (dok. 8981/03).

⁽²⁾ Tj. odstotek prebivalstva med 25. in 64. letom, ki sodeluje v izobraževanju in usposabljanju v štirih tednih pred raziskavo (Eurostat/Raziskava o delovni sili). Koristne so lahko tudi informacije o udeležbi odraslih v vseživljenjskem učenju, pridobljene z raziskavo o izobraževanju odraslih.

⁽³⁾ Vir: OECD/PISA. (Vsem državam je treba zagotoviti pravico do sodelovanja pri takšnih prizadevanjih). Ustrezni kazalniki bodo spremljani ločeno.

⁽⁴⁾ Tj. odstotek prebivalstva med 30. in 34. letom, ki je uspešno zaključilo terciarno stopnjo izobraževanja (ravni ISCED 5 in 6). (EUROSTAT, UOE).

⁽⁵⁾ Tj. delež prebivalstva med 18. in 24. letom, ki ima le nižjo srednješolsko izobrazbo ali manj in ni več v sistemu izobraževanja in usposabljanja. (Eurostat, Raziskava o delovni sili). Prizadevati si je treba za boljšo kakovost podatkov in pri tem tudi preučiti možnost uporabe dodatnih virov podatkov.

Svet poleg tega poziva Komisijo, naj nadaljuje delo na naslednjih področjih:

Mobilnost

Učna mobilnost ima splošno priznano dodano vrednost, zato naj Komisija za povečanje te mobilnosti Svetu do konca leta 2010 predloži predlog merila na tem področju; sprva naj se osredotoči na fizično mobilnost med državami v okviru visokošolskega izobraževanja in pri tem upošteva tako kvantitativne kot kvalitativne vidike ter prizadevanja in dogovorjene cilje iz bolonjskega procesa, kakor je bilo nazadnje poudarjeno na konferenci v Leuvnu in Louvain-la-Neuve ⁽¹⁾. Obenem naj Komisija preuči možnost razširitve tega kazalnika na poklicno izobraževanje in usposabljanje ter na mobilnost učiteljev.

Zaposljivost

Zaradi sedanjih in prihodnjih izzivov na trgu dela je treba z izobraževanjem in usposabljanjem povečati zaposljivost, zato naj Komisija Svetu predloži predlog mogočega evropskega merila uspešnosti na tem področju do konca leta 2010.

Učenje jezikov

Kot je bilo poudarjeno že v sklepih Evropskega sveta, sprejetih na zasedanju marca 2002 v Barceloni, je učenje dveh tujih jezikov od zgodnjega otroštva zelo pomembno, zato naj Komisija Svetu do konca leta 2012 predloži predlog merila na tem področju, ki bo temeljil na sedanjem delu na področju znanja jezikov ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Komuniké s konference evropskih ministrov za visokošolsko izobraževanje, Leuven in Louvain-la-Neuve, Belgija, 28. in 29. april 2009.
⁽²⁾ Sklepi Sveta o Evropskem kazalniku jezikovnih kompetenc (UL C 172, 25.7.2006, str. 1.)

PRILOGA II

PREDNOSTNA PODROČJA ZA EVROPSKO SODELOVANJE V IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU V PRVEM OBDOBJU 2009–2011

Da bi dosegli štiri strateške cilje v okviru „ET 2020“, bi bilo treba z opredelitvijo prednostnih področij za posebna delovna obdobja izboljšati učinkovitost evropskega sodelovanja v izobraževanju in usposabljanju ter pri tem upoštevati potrebe posameznih držav članic, zlasti kadar se pojavijo nove razmere in izzivi.

Prednostna področja iz odstavkov 2(b) in 2(c) v delu, ki se začne s „se nadalje strinja“, ki so podrobno opisana v nadaljevanju, odražajo potrebo po:

- (i) prizadevanju za sodelovanje na področjih, na katerih ostajajo ključni izzivi;
- (ii) razvoju sodelovanja na področjih, ki v tem delovnem obdobju veljajo za še posebno pomembna.

Države članice se bodo v skladu z nacionalnimi prednostnimi področji odločile, na katerih področjih dela in sodelovanja želijo sodelovati pri skupnih nadaljnjih ukrepih. Obravnava določenih prednostnih področjih se lahko nadaljuje v naslednjih delovnih obdobjih, če se državam članicam to zdi potrebno.

Strateški cilj 1: Uresničevanje načela vseživljenjskega učenja in mobilnosti

Nadaljevati obravnavo:

- *strategij vseživljenjskega učenja*: dokončati proces izvajanja nacionalnih strategij vseživljenjskega učenja s posebnim poudarkom na potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja in usmerjanja;
- *evropskega ogrodja kvalifikacij*: v skladu s priporočilom Evropskega parlamenta in Sveta iz aprila 2008 ⁽¹⁾ povezati vse nacionalne sisteme kvalifikacij z evropskim ogrodjem kvalifikacij (EQF) do leta 2010 in podpreti uporabo pristopa na podlagi učnih izidov za standarde in kvalifikacije, ocenjevanje in potrjevanje, prenos kreditnih točk, učne načrte ter zagotavljanje kakovosti.

Razviti sodelovanje glede:

- *večje učne mobilnosti*: sodelovati pri postopni odpravi ovir in večanju možnosti za učno mobilnost v Evropi in po svetu na visokošolski in drugih ravneh izobraževanja, vključno z novimi cilji in finančnimi instrumenti, ter pri tem posebno pozornost nameniti osebam z omejenimi možnostmi.

Strateški cilj 2: Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti izobraževanja in usposabljanja

Nadaljevati obravnavo:

- *učenja jezikov*: omogočiti državljanom sporazumevanje v dveh jezikih poleg materinščine, spodbujati poučevanja jezikov, če je ustrezno, v poklicnem izobraževanju in usposabljanju in za odrasle udeležence ter omogočiti migrantom, da se učijo jezika države gostiteljice;
- *strokovnega razvoja učiteljev in vodij usposabljanja*: poudarek nameniti kakovosti začetnega izobraževanja novih učiteljev in podpore na začetku njihove poklicne poti ter izboljšanje kakovosti možnosti za stalni strokovni razvoj učiteljev, vodij usposabljanja in drugih delavcev v izobraževanju (npr. tistih, ki so vključeni v vodstvene dejavnosti in svetovanje);
- *upravljanja in financiranja*: spodbujati posodabljanje visokega šolstva (tudi študijskih programov) in okvira zagotavljanja kakovosti za poklicno izobraževanje in usposabljanje ter razvoj kakovostnega izobraževanja odraslih, tudi z zaposlovanjem; spodbujati politike in prakse, ki temeljijo na dokazih, s posebnim poudarkom na dokazovanju vzdržnosti javnih in, če je ustrezno, zasebnih naložb.

Razviti sodelovanje glede:

- *osnovnega znanja branja, matematike in naravoslovja*: preučiti in razširjati obstoječe dobre prakse in ugotovitve raziskav glede uspeha pri branju med učenci ter ugotoviti, na kakšne načine se lahko izboljša stopnja pismenosti po vsej EU; okrepiti obstoječe sodelovanje za večji vpis na matematiko in naravoslovje na višjih ravneh izobraževanja in usposabljanja ter okrepitev poučevanja naravoslovja. Potrebni so konkretni ukrepi za izboljšanje ravni osnovnih spretnosti, tudi pri odraslih.
- *„novih znanj in spretnosti za nova delovna mesta“*: zagotoviti, da so pri načrtovanju izobraževanja in usposabljanja ustrezno upoštevane predvidene prihodnje potrebe po spretnostih in znanju ter uskladitev s potrebami trga dela.

⁽¹⁾ UL C 111, 6.5.2008, str. 1.

Strateški cilj 3: Spodbujanje pravičnosti, socialne kohezije in aktivnega državljanstva

Nadaljevati obravnavo:

— *oseb, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje*: okrepiti preventivne pristope, razviti tesnejše sodelovanje med sektorjema splošnega in poklicnega izobraževanja odpraviti ovire za vrnitev osipnikov v izobraževanje in usposabljanje.

Razviti sodelovanje glede:

- *predšolskega izobraževanja*: spodbujati splošen pravičen dostop ter izboljšati kakovost posredovanja znanja in podporo učiteljem;
- *migrantov*: razviti vzajemno učenje iz najboljših praks za izobraževanje učencev iz migrantskih družin;
- *učencev s posebnimi potrebami*: spodbujati vključujoče izobraževanje in posamezniku prilagojeno učenje s pravočasno podporo, zgodnjim odkrivanjem posebnih potreb in dobro usklajeno pomočjo; združevati storitve v prevladujočem modelu šolanja in zagotavljati poti do nadaljnega izobraževanja in usposabljanja.

Strateški cilj 4: Krepitev ustvarjalnosti in inovativnosti, vključno s podjetništvom, na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja

Nadaljevati obravnavo:

— *prečnih ključnih kompetenc*: v skladu s priporočilom Evropskega parlamenta in Sveta iz decembra 2006 ⁽¹⁾ bolj upoštevati prečne ključne kompetence pri učnih načrtih, ocenjevanju in kvalifikacijah.

Razviti sodelovanje glede:

- *inovacijam naklonjenih institucij*: spodbujati ustvarjalnost in inovativnosti z razvijanjem posebnih metod učenja in poučevanja (vključno z uporabo novih orodij IKT in usposabljanjem učiteljev);
- *partnerstva*: razvijati partnerstva med izvajalci izobraževanja in usposabljanja ter podjetji, raziskovalnimi ustanovami, kulturnimi ustanovami in ustvarjalnimi panogami ter spodbujati dobro delujoči trikotnik znanja.

⁽¹⁾ UL L 394, 30.12.2006, str. 10.